

POZDRAVNI GOVOR

prigodom svečanog otvaranja priredbe

27. rujna 2009.

Štovane uzvanice i uzvanici „*Dana Zrinskih*“ u *Zrinskom Topolovcu*". Toliko je među nama danas, zaslužnih i vrijednih, uglednih i biranih, odličnih i znamenitih kćeri i sinova hrvatskih, da Vas je skoro i nemoguće jednim pogledom obuhvatiti, i u jednom dahu pozdraviti.

Polazeći ovamo u mirno, tajanstvima davnine i sveobiljem rujna obojeno jesensko jutro, zasigurno ste osjetili ono nešto neiskazivo i sveprisutno, nekada Zrinskima znano i darovano, a nama iz daleke budućnosti njihove dano, da uzvisimo, pronesemo i sačuvamo. To mora da je u nemirnim dubinama naše krvi, u tim ponornicama pamćenja narodnog, nanovo zastrujao zanos slobode i ponos pređa, što napokon u miru svoji k svojim polaze i svoji se svojim od srca vesele.

Dobro nam došli na ovo sveto mjesto ognjeva i bojeva, gdje se „predziđe kršćanstva“ krvlju risalo, a ostatak ostataka slavnoga kraljevstva hrvatskog nezamislivim junaštvima branio. Dobro nam došli na ovu malu postaju žudnje za slobodom i mirnim životom, što se poput omalenog vrhunca na nevidljivoj planini najodličnijeg roda hrvatskog bilo podizalo, od Ostrovice, do Zrina, od Kostajnice do Vrbovca, Rakovca, Topolovca i Čakovca, kao Hrvatski zid hrabrosti.

Ovdje je zapisan trag, kako se silno carstvo osmansko, što se od Soguta, Nicomedije, Smirne, Galipolja, Jedrena, Nikopolja, Carigrada, Kosova, Bosne, Like, Krbave i Slavonije k nama nesmiljeno primicalo – kako je uprav ovdje na padinama Bilogore, trajno bilo zaustavljeno. Naši su pređi predvođeni Zrinskima, saživjeli sa istinom da se s takvim neprijateljem valja naučiti boriti njegovim načinom, s njime usnivati i jutra počinjati, sabljom pred sablju, jurišem na juriš, upadom na upad i prepadom na prepad, udarom na udar, sve dok ne sustanu, ne oslabe, malakšu i zauvijek minu akindžije i gazije, janjičari i spahije, što u svom čudnom vjerskom zanosu na nas jurišahu.

Šaptom su ovdje starice mrtve žalovale i dugačke bijele zime u snu prizivale, dok se malo ne izvidaju rane u živom tkivu narodnom, ognjišta ne oporave i dimovi ne uzvise. Bilo je u ovome dičnom kraju Hrvatske nekada 12 tisuća dimova, da bi ih preostalo jedva 3 tisuće, ali se od borbe nije odustalo.

Zapisali su kroničari, a narod nijemo pamtio, da je u tim godinama hrvatski sabor više puta zasjedao i nalagao da se imaju tvrđavice od Cirkvene, Čvrsteca do Topolovca popravljati i ojačati, da ne padnu još i Križevci s Prigorjem i Koprivnica s gornjom Podravinom. Zapisali su da se vojevalo, u divljoj vrućici borbe za opstanak gorjelo, trajalo i istrajalo, pa na kraju uspjelo.

Velika se plima osmanska u stotini godina primicala amo, pa se tako u još stotinu i povlačila, ne jednom zana vijek, no u naletima i zavraćanjima, uvijek s najernjom morom i

najvećom cijenom – ali je vrijedilo. Znamo li danas, mi sinovi i praunuci koliko je vrijedilo? To što smo ovdje – govori da znamo. To što smo ovakvi, mirni i ponosni kakav i treba biti jedan te isti junački rod - govori da osjećamo.

Svako se pokoljenje hrvatsko ima podičiti tegobnim i čestitim životom. Ovdje gdje se jurišalo i ginulo i Božje ime u smrtnoj borbi zazivalo – postoji nešto besmrtno i trajno kao ime Zrinsko, kao mlijeko materinsko i uzdanje očinsko. Nitko nas neće poučiti bolje od slavne prošlosti, nitko nas neće obodriti više od onih što im se na panju krvničkom glave sjeklo – da *navik on živi ki zgine pošteno* – da ne može propasti i sustati narod o kom se u cijeloj Europi stoljećima s poštovanjem zborilo.

Danas su među nama duhovni potomci Zrinskih i Frankopana, hrabri muževi i čestite majke s radosnom djecom, čija će sloboda, ustrajnost i vjera trajati dok bude svijeta. Danas ćemo ponosnu prošlost svoju prostrijeti na dlanove i stolove, razviti poput jedara i zastava, s dubokom vjerom u grudima i neuništivim krijesom u očima.

Hvala Vam svima što ste danas ovdje, da zajedno zagledamo u jučer i sutra, da brazde svoje još dublje zaoremo plugovima, sela i gradove svoje napunimo obiljima, a ceste svoje učinimo širokim i svijetlima od sreće, sloge i sunca. Hvala što ste došli zajedno s nama vjerovati, da nema nad nama nepremostivih tegoba, što ste došli podijeliti s nama tajnu zrinskoga ognja, s kojim ćemo prevladati nova stoljeća. Hvala što ste našoj djeci došli pokazati da ovo nije neznatno mjesto na kartama svijeta, da se ovdje vrijedi roditi, odrastati, ostate i sveti dom podizati, jer nigdje se kao ovdje nije rodna gruda više ljubila. Hvala što sada zajedno dijelimo nešto veliko i sveto, u ovaj nedjeljni zrinski dan i što ćemo jednu tihu plemenitost ponijeti i odaslati u svaki kutak prelijepe nam domovine.

Vlado Karagić, učitelj